

Energie-experts slaken noodkreet: energieprestatie­regelgeving is onwerkbaar en zelfs contraproductief!

05/06/2024

Geachte toekomstige beleidsmaker,

Als energiedeskundigen (EPB & EPC) staan wij dagelijks in de frontlinie van energie-efficiëntie in woningen en gebouwen. Helaas botsen we daarbij op de limieten van de huidige energieprestatie­regelgeving, als gevolg van sterk geëvolueerde klimaatdoelstellingen ten opzichte van de start van EPB in 2006. Die regelgeving is niet alleen heel complex geworden, maar soms zelfs rondit contraproductief.

Een contraproductieve regelgeving brengt de **energiedoelstellingen 2050 in groot gevaar!**

- Eigenaars en investeerders zien het huidige EPB/EPC als een last en geen stimulator om energiebewuster te renoveren.
- De bouwkost voor een energiezuinigere woning ligt al hoog, maar jammer genoeg komen er nog zinloze meerkosten bij door te complexe wetgeving en administratief zware procedures. Dit maakt de woonmarkt helemaal onbetaalbaar.
- Gedreven energiedeskundigen met een hart voor duurzaamheid haken af door onwerkbare en bestraffende regelgeving.

Dus niet enkel bij de bouwprofessionals, maar ook bij de bouwheren worden de frustraties en het onbegrip elke dag groter.

De sprekende, absurde voorbeelden die we hieronder geven, zijn maar een topje van de ijsberg van de vele pijnpunten die wij al jaren aankaarten. Het zijn eyeopeners die aantonen dat een **grondige vereenvoudiging** en wetwijzigingen nodig zijn op middellange termijn. Maar daarnaast zijn er ook op korte termijn **werkbare standpunten** nodig.

Laten we daarom samen geloven in 'De Kracht van Eenvoud'. Enkel door **overleg en samenwerking** kunnen we een breed draagvlak creëren voor de uitdagende energietransitie en voor **duurzame woningen** die **betaalbaar zijn voor alle burgers**.

Contraproductieve wetgeving herzien

De **wetgeving** is op sommige vlakken echter rondit **contraproductief**. De voorbeelden zijn talrijk en frappant.

Voorbeeld 1: Vaak worden **bepaalde ruimten bewust niet verwarmd**, zoals slaapkamers, traphallen of de garage. Omdat nieuwbouwwoningen goed geïsoleerd zijn, gebeurt dit steeds vaker. Dit veroorzaakt echter grote problemen bij het opstellen van energiecertificaten. We worden gedwongen om toch te rekenen met **fictieve elektrische verwarming**, alsof elke onverwarmde ruimte op volle toeren elektrisch verwarmd wordt.

Bovendien worden de **verliezen** van elektriciteitsopwekking en -transport ook nog eens meegerekend. Dit leidt tot absurd hoge (berekende) energieverbruiken en geeft een **ernstig vertekend beeld van de (werkelijke) energie-efficiëntie!**

Om die fictieve elektrische verwarming te vermijden zou men een **extra (niet-elektrische) radiator** in deze onverwarmde ruimtes moeten installeren **of zelfs deuren definitief verwijderen**. Hierdoor kan het label bijvoorbeeld verbeteren van E naar D, waardoor de renovatieverplichting vervalt. Maar zo'n extra radiator leidt niet tot een energiebesparing; integendeel, het kan in werkelijkheid leiden tot een hoger energieverbruik.

Voorbeeld 2: Vanuit doordacht ontwerp worden bij nieuwbouw vaak **wachtleidingen** voor een latere airco of radiator voorzien, maar ook niet-geplaatste toestellen moeten toch al worden meegerekend. Zo worden energiedeskundigen zelfs verplicht om een **kleine elektrische straler** (bv. als bijverwarming in een badkamer) te beschouwen als enige elektrische verwarming, terwijl we de vloerverwarming met een **efficiënte warmtepomp** volledig **buiten beschouwing** moeten laten. Dit is echt niet realistisch! Wanneer er geen andere verwarming aanwezig is op diezelfde verdieping, stijgt het E-peil bovendien zelfs indicatief **met 15 punten**, wat aanzienlijk is in vergelijking met de maximale E-peileis van 30.

Deze **tijdelijke elektrische bijverwarming**, zoals veelal wenselijk in badkamers, bespaart in de praktijk energie en zou men dus beter kunnen belonen in plaats van af te straffen.

Als de bouwheer niet voldoet aan de EPB-eisen krijgt hij een boete. Die kan oplopen tot liefst €25.000, zuur geld dat de bouwheer niet meer heeft aan het eind van zijn bouwproces, en dat beter aan bijkomende energetische maatregelen wordt besteed.

Wachtleidingen maken bovendien deel uit van een **duurzame langetermijnstrategie**. Het voorzien ervan zorgt ervoor dat aanpassingen in de toekomst efficiënter uitvoerbaar zijn en bijgevolg resulteert dit in minder materiaal, energie én capaciteit van de bouwsector.

Voorbeeld 3: Het gebruik van geïsoleerde voorzetwanden met 'metalstud' profielen is gangbaar bij renovaties. Energiedeskundigen mogen die isolatie echter alleen meetellen bij EPB-plichtige renovaties als er een **dure en complexe detailberekening** is uitgevoerd. Dergelijke berekeningen kosten bijna evenveel als een EPB voor de hele woning, wat simpelweg onbegrijpelijk is! Het zou zinvoller zijn om extra isolatie te plaatsen in plaats van geld te verspillen aan dure en complexe berekeningen. Hier moet dringend een einde aan komen.

Deze en nog meer Kafkaïaanse voorbeelden ondermijnen niet alleen de geloofwaardigheid van de energiedeskundigen en de geleverde inspanningen van de bouwheer, maar ook het draagvlak voor het duurzaamheidsbeleid van de overheid.

Laten we daarom samen komaf maken met deze absurde praktijken en streven naar meer pragmatische en duurzame oplossingen op korte termijn.

Administratieve bewijslast vereenvoudigen

Ook de **verregaande bewijslast** schiet zijn doel voorbij. Wij ervaren dat de bouwsector niet kan aanleveren wat de overheid verwacht. Dat leidt tot frustraties bij alle partijen en inefficiëntie in ons werk.

Bijvoorbeeld: de bewijslast van isolatie. De overheid adviseert opdrachtgevers om aannemers te stimuleren om gedetailleerde facturen op te maken waarin de technische specificaties en de juiste normen worden vermeld.

Daarmee komen we echter in een **bureaucratische nachtmerrie** terecht, waarin we nog dagelijks worstelen met het **ontbreken van essentiële documenten!** Het gevolg is dat we zonder die onderbouwing voor de officiële certificatie echter moeten aannemen dat de isolatie van zéér slechte kwaliteit of zelfs onbestaande is (worst case), wat (dus) niet overeenkomt met de realiteit. Verandering is dringend noodzakelijk.

We stellen daarom voor om de gevraagde bewijslast ook **af te stemmen met de hele professionele bouwsector, om tot een werkbare oplossing te komen.** Naast facturen of meetstaten, zouden ook andere gangbare bouwdocumenten aanvaard moeten worden, zoals een werfverslag, een premieaanvraag, een postinterventiedossier of mailverkeer...

Zulke relatief kleine **administratieve vereenvoudigingen** zouden leiden tot een enorme tijdswinst en daling van de maatschappelijke kost. Zo kan iedereen de focus meer leggen op de kern, namelijk kwalitatieve renovaties realiseren om de klimaatdoelstellingen tegen 2050 te halen.

De Kracht van Eenvoud

Als energiedeskundigen geloven wij in de '**De Kracht van Eenvoud**'. We pleiten er daarom voor om de regelgeving rond energieprestatiecertificaten voor zowel nieuwe (EPB) als bestaande gebouwen (EPC) **drastisch te vereenvoudigen en te stroomlijnen.** De huidige Vlaamse regelgeving vertoont aanzienlijke verschillen tussen beide, wat leidt tot complexiteit en een verhoogde kans op fouten. Het afstemmen van die regels zou niet alleen efficiënter zijn, maar ook logischer voor alle betrokken partijen. Om nog maar te zwijgen over de verschillen tussen de **3 gewesten** (o.a. de EPC-labelgrenzen en -verplichtingen). Het geld dat door vereenvoudiging bespaard wordt, zou men beter kunnen investeren in isolatie en zonnepanelen.

VEKA onderzoekt momenteel de eerste pistes voor een vereenvoudigingstraject, maar dergelijke wetswijzigingen vergen veel tijd en middelen. Tijd die we niet hebben, want we verliezen intussen het draagvlak. Er is dus **dringend nood aan pragmatische oplossingen op korte termijn!** Dat kan volgens ons snel en zonder complexe wetswijzigingen, simpelweg door een **werkbaar standpunt** in te nemen. We willen graag onze jarenlange expertise en praktijkervaringen inzetten in het algemeen maatschappelijk belang.

We hopen hierdoor de energietransitie samen te versnellen en te streven naar een betaalbare, duurzame toekomst voor alle burgers.

Hoogachtend,

Ondertekend door Petra Proesmans, voorzitter OVED

In naam van het voltallige bestuur van OVED

Mede ondertekend door 230 OVED-leden via een online petitie

Met medewerking van coördinator Eline D'hooge en technisch expert Stijn Vanhooren

Over OVED

Het Overlegplatform voor Energiedeskundigen, kortweg OVED, is de beroepsvereniging voor energiedeskundigen. OVED telt ongeveer 350 bedrijven die meer dan 1500 energieprofessionals vertegenwoordigen actief in de gebouwensfeer. Onze leden zijn EPC-deskundigen, EPB-verslaggevers, ventilatieverslaggevers, thermografen, luchtdichtheidstesters, adviseurs over duurzaam bouwen, energie-efficiëntie of hernieuwbare energie...

OVED biedt professionele ondersteuning aan de Vlaamse energiedeskundigen bij de uitoefening van hun beroep door middel van belangenbehartiging, informatieverstrekking en permanente vorming. OVED bereikt via haar ledenwerking en diverse communicatiekanalen ongeveer 5000 energieprofessionals.

Binnen ons netwerk merken we een grote dynamiek via onze interactieve lerende netwerken van OVEDplus, thematische OVED Academy workshops en jaarlijks netwerkcongres.

Contactpersonen:

Eline D'hooge, coördinator en secretariaat (GSM: 0494 87 35 10)

Stijn Vanhooren, technisch expert

Petra Proesmans, voorzitter

Tel. 09 224 01 30 – info@oved.be – www.oved.be

Standpunt OVED april 2024 – Goedgekeurd door RVB dd. 15/05/2024